

Diagnoosi

Kun iho- ja/tai niveloireita ilmenee, on tärkeää, että saa hoitoa oireisiin mahdollisimman varhain. Oikea diagnoosi mahdollistaa oikean hoidon löytymisen.^{2,5}

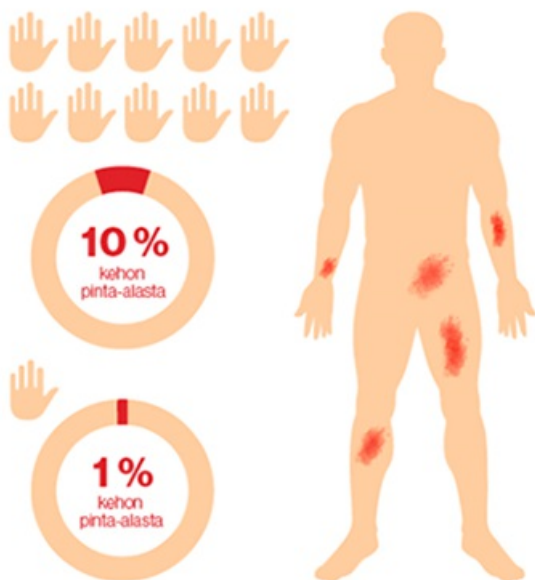
Tavallisesti ihotautilääkäri toteaa ihopsoriasiksen tutkimalla ihottumaa. Muita tutkimuksia, kuten laboratoriokokeita ei yleensä tarvita. Epäselvissä tapauksissa voidaan hoitamattomalta ihottuma-alueelta ottaa koepala.¹

Vaikka psoriasis on parantumaton pitkäaikaissairaus, sen oireita voidaan tehokkaasti lievittää. Hoidot lievittävät iho-oireita ja rauhoittavat tulehdusta.^{3,5}

Hakeutuminen lääkäriin varmistaa diagnoosin ja käynnistää hoidon. Lääkärin kanssa on tärkeää keskustella avoimesti sairauden vaikutuksesta elämään ja määritellä yhdessä hoidon tavoitteet.^{1,3,5}

Psoriasiksen laajuuden arviointi

Läiskäpsoriasiksen prosenttiosuutta ihon pinta-alasta voi arvioida niin kutsutun BSA- eli Body Surface Area -menetelmän avulla. Menetelmässä arvioidaan psoriasisläiskien peitossa olevaa aluetta prosentteina koko kehon pinta-alasta, ja apukeinona arvioinnissa käytetään omaa kämmentä, kaikki sormet mukaan lukien.¹

Yhden kämmenen kokoinen alue vastaa likiarvona 1 % kehosi pinta-alasta, kun taas 10 kämmentä vastaa koko kehosi pinta-alasta 10 %.¹

Psoriasiksen hoidon tavoitteena on oireiden minimointi, elämänlaadun parantaminen ja työ- ja toimintakyvyn säilyttäminen, joten aina voi verrata omaa vointia tähän hoitotavoitteeseen. Kun arvioi psoriasiksen laajuutta, tulee ottaa huomioon myös päänahka, kaula ja sukuelimet. Parantuneita läiskiä, joista on vielä jäljellä tummempi ihoalue, ei lasketa mukaan.^{1,3,8}

BSA-arvosta kannattaa keskustella lääkärin kanssa.

Lievä psoriasis

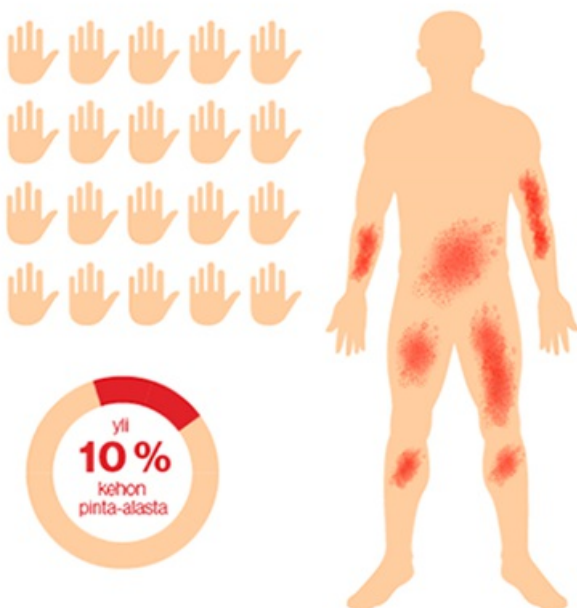
Psoriasis katsotaan lieväksi, jos ihottumaa on alle 10 % ihon pinta-alasta. Kämmenillä mitattuna tämä on arviolta alle kymmenen kämmenmittaa.¹

Vaikka ihosta olisi suuri osa on oireetonta, tulisi pohtia myös elämänlaatua. Iho-oireiden haittaavuus on erilaista eri kehon osissa ja näkyvillä alueilla. Kärskiö kutinasta, nukkuuko hyvin tai jaksako töissä? Jos tarvitsee sairauteen apua, tulee hakeutua lääkäriin.^{1,3}

Vaikea psoriasis

Psoriasis on vaikea, jos kehosta 10 % tai enemmän on ihottuman peitossa. Kämmenillä mitattuna tämä on arviolta yli kymmenen kämmenmittaa.¹

Psoriasikseen liittyy useita liitännäissairauksia. Mitä laajempi psoriasis on, sitä todennäköisemmin

siihen liittyy nivelpsoriasis. Jopa 30 % vaikeaa ihopsoriasista sairastavista sairastuu nivelpsoriasikseen.^{1,5}

Psoriasikseen on saatavilla monia eri hoitomuotoja, joten älä jää yksin sairauden kanssa. Vaihtoehtoja voi keskustella lääkärin kanssa.

Lähteet:

1. Duodecim Käypä hoito suositus – Psoriaasi ja Nivelpsoriaasi. Saatavilla <https://www.kaypahoito.fi/hoi50062>. Viitattu 22.3.2023.
2. Psoriasisiilitto. Tietoa psoriasiksesta. Saatavilla: <https://psori.fi/tietoa-psoriasiksesta>. Viitattu 22.3.2023.
3. Psoriasisiilitto. Psoriasis koskettaa pintaa syvemmältä. 2017.
4. Airola Kristiina. Psoriaasi. Lääkärikirja Duodecim. 1.4.2020.
5. Suomen Reumaliitto ry, Psoriasisiilitto ry. Nivelpsoriasis. Tietoa sairastuneille, heidän läheisilleen ja terveydenhuollon ammattilaisille. 2018.
6. Psoriasisiilitto. Väitteitä ja vastauksia psoriasiksesta. Saatavilla: <https://psori.fi/mista-kutina-johtuu>. Viitattu 24.3.2023.
7. Clear about Psoriasis, Patient Survey. An Online Global Patient Study, 2016.
8. National Psoriasis Foundation. Psoriasis: Causes, Triggers and Treatments. Saatavilla: <https://www.psoriasis.org/about-psoriasis/>. Viitattu: 24.3.2023.
9. WHO Global Report on Psoriasis. 2016.
10. WHO. Psoriasis. The Sixty-seventh World Health Assembly, 24 May 2014.
11. Psoriasisiilitto. Potilaan muistilistalääkärissä käyntiä varten. Saatavilla: https://psori.fi/wp-content/uploads/2017/02/Potilaan_muistilista_tulost.... Viitattu 24.3.2023
12. Psoriaasisiilitto. Tukea sairastuneille. Vertaistuki. Saatavilla: <https://psori.fi/tule-mukaan/>. Viitattu: 31.3.2023.
13. Cardiff University, School of Medicine. Dermatology Life Quality Index. Saatavilla: <https://www.cardiff.ac.uk/medicine/resources/quality-of-life-questionnaire...>. Viitattu: 31.3.2023.
14. Psoriasisiilitto. Psoriasista sairastavan sosiaaliturva 2023 -opas. Saatavilla: <https://psori.fi/wp-content/uploads/2023/03/Psoriasista-sairastavan-sos...>. Viitattu 31.3.2023

FI2403125511

Source URL: <https://www.novartis.com/fi-fi/potilaille-ja-omaisille/tietoa-terveydesta/psoriasis/diagnoosi>

List of links present in page

- <https://www.novartis.com/fi-fi/potilaille-ja-omaisille/tietoa-terveydesta/psoriasis/diagnoosi>
- <https://www.kaypahoito.fi/hoi50062>
- <https://psori.fi/tietoa-psoriasiksesta>
- <https://psori.fi/mista-kutina-johtuu>
- <https://www.psoriasis.org/about-psoriasis/>
- https://psori.fi/wp-content/uploads/2017/02/Potilaan_muistilista_tulostettava.pdf
- <https://psori.fi/tule-mukaan/>
- <https://www.cardiff.ac.uk/medicine/resources/quality-of-life-questionnaires/dermatology-life-quality-index>
- https://psori.fi/wp-content/uploads/2023/03/Psoriasista-sairastavan-sosiaaliturva-2023-saavutettava_verkkoon-ID-26379.pdf